

pokvarijo, zahtevati redne prispevke za vzdrževanje ceste, drugače bi eni imeli samo stroške, drugi pa hasek. To pa ni pravično. Ali pa naj prevzamejo take družbe tudi javni promet na primer pošto, osebni promet itd. in jim bomo jako hvaležni. Odkar imamo namreč Jugo slavijo, je pošta za nas mrtva točka. Ne veš nikdar, kdaj bo šla, tudi ne ali bo šla peš, ali se bo vozila; včasih je sploh ni nazaj k nam, ampak gre čez Moste in Gabernik, včasih pa pride samo do naše meje in odda vrečo pismonoši. Vse to je seveda protipostavno in prepovedano. Trpimo pa vsled te nemarnosti vsi, zato pa želimo iz srca, da bi se pri naši vožnji pošti upeljal zopet stari in lepi red. Z domačo pošto smo seveda zadovoljni, ker posluje vzorno; nered pride samo čez Pesnico k nam.

Požar pri Sv. Urbanu pri Ptuj. V soboto, dne 14. t. m. popoldne ob 5. uri je zbruhnil ogenj v viničariji gospoda F. Stross v Placarskem vrhu. Nagloma so prihitali dobri prebivalci obojega spola iz Placarskega vrha, iz obmejnih oz. sosednih občin Mestni vrh in Derstelja na pomoč. Ker je bila voda mlaka pri hiši, se je delalo z naporno silo v silni vročini, da se je ogenj omejil samo na gospodarstvo poslopje ter je zraven zidana stanovanjska hiša ostala srečno rešena kakor tudi sosedna hiša. Tu se je pokazala vzgladna srčnost in ljubezen do bližnjega, posebno, ker je bilo glavno rešilno sredstvo — voda pri hiši, kar bi moralo biti pri vsakem poslopju zaradi varnosti pred ognjem. Kot vzrok požara je na sumu nek popotnik, ki je prejšnji dan prošil za prenočišče.

Anino se bode letos obhajalo pri romarski cerkvi sv. Ane pri Barb. tik Drave v župniji Sv. Barbare v Hal., kakor prejšnja leta. Dne 26. julija bode več sv. maš, dve pridigi. Č. g. dekan završki bo takrat blagoslovil novo zvonikovo streho, jabolko in križ. Istotako bode v soboto in nedeljo pozneje več sv. maš. Romarji se pričakujejo od vseh krajev, ki bodo imeli priliko opraviti svojo pobožnost. Č. g. o. Janez Reberc, kapucin iz Varaždna, pa naš rojak bode sam pomagal na prižnici in v spovednici!

Blagoslovitev novih zvonov pri St. Joštu na Kozjaku se vrši na lepo nedeljo, dne 29. t. m. ob 7. uri zjutraj. Dobimo dva zvona iz Maribora; blagoslovil jih bo preč. g. dekan završki bo takrat blagoslovil novo zvonikovo streho, jabolko in križ. Istotako bode v soboto in nedeljo pozneje več sv. maš. Romarji se pričakujejo od vseh krajev, ki bodo imeli priliko opraviti svojo pobožnost. Č. g. o. Janez Reberc, kapucin iz Varaždna, pa naš rojak bode sam pomagal na prižnici in v spovednici!

Blagoslovitev novih zvonov pri St. Joštu na Kozjaku se vrši na lepo nedeljo, dne 29. t. m. ob 7. uri zjutraj. Dobimo dva zvona iz Maribora; blagoslovil jih bo preč. g. dekan završki bo takrat blagoslovil novo zvonikovo streho, jabolko in križ. Istotako bode v soboto in nedeljo pozneje več sv. maš. Romarji se pričakujejo od vseh krajev, ki bodo imeli priliko opraviti svojo pobožnost. Č. g. o. Janez Reberc, kapucin iz Varaždna, pa naš rojak bode sam pomagal na prižnici in v spovednici!

Cerkvene slovesnosti v Rajhenburgu. Pri nas smo, kakor vsako leto tudi letos prav slovesno obhajali 2. julij kot obletnico posvečanja naše lurske cerkve. Prihajali so romarji že v nedeljo popoldne. Zvečer prvega je bilo krasno gledati v večernem mraku rimsko procesijo, ki se je vršila pred cerkvijo s prižganimi svečami in razvitimi zastavami. Ta slavnost se prične vselej s tridnevno, katero so vodili č. g. misijonarji od Sv. Jožefa nad Celjem, katerim se vsi župljani za ves požrtvovanli trud prisrčno zahvaljujemo ter ključemo: Bog plačaj! V nedeljo, dne 15. julija smo zopet obhajali dan radostnega veselja, ker smo zopet dobili tri nove zvonove, s krasno ubranimi glasovi. Zopet so prihitali od blizu in daleč častilci Marijini, da se z nami veselijo toliko zaželjenih zvonov. Blagoslovil jih je č. g. opat trapistov. Po dokončani blagoslovitvi je pevski zbor v prekrasni melodiji pozdravil nove oznanjevalce žalosti in veselja. Vsak darovalec je vdaril po zvonu in izrazil svojo željo. Topič je tudi imel svojo nalogo, da je celi dan s svojim gromenjem naznanjal vsem, da je želja faranov izpolnjena. Prihodnje leto bodo že novi 4je zvonovi vabili in prozdravljali romarje in vse častilce Marijine, ki bodo zopet prihajali na dan 2. julija. Torej na svidenje!

Gospodarstvo.

GLOBOKO OBDELOVANJE ZEMLJE.

Naravni nagon vseh živih stvari na svetu je hrepenenje po razvoju in napredku. Vse, kar živi in raste se bori neprestano za svoj obstanek. Vsak človek si želi zboljšanja svojega gmotnega položaja. Vse stremi po sreči in blagostanju. Toda marsikdo, ki goji tiho vročo željo po napredku ne ve najti prave poti, po kateri bi najhitreje dospel do zaželjenega cilja.

V času svetovne vojne se je najbolj jasno pokazalo, da je kmet tisti činitelj, ki s svojimi proizvodi žrtvuje vse življenje na svetu. Dolžnost vsakega poljedelca torej je, da glede proizvodnje zemeljskih dobrin stalno napreduje ter na ta način zadošča potrebam zmirom naraščajoče ljudske množice. Število prebivalstva na zemlji se venomer množi, površina zemlje pa ostane ena in ista; zato je umevno, ako se prevdarnemu kmetovalcu vsiljuje misel, kako bi bilo mogoče zemljo boljše izkoriščati in doseči več dohodkov. Ni težko proizvajati obilnih donoskov, ako imamo rodovitno, neizčrpano zemljo. Drugače pa je, ako je rodovitnost naše zemlje po sto in stoletnem pridelovanju poljskih sadežev opešala. Tu je treba kmetovalcu poseči po sredstvih za zboljšanje svoje zemlje z gnojenjem ali pa z nadomestilom takšnih zemeljskih plasti, ki še na hranilnih snoveh niso izčrpane.

Nadomestitev gornjih, že izčrpanih zemeljskih plasti dosežemo, deloma z globokim obdelovanjem zemlje, to se pravi, da pritegnemo spodnje zemeljske plasti rastlinam v izkoriščanje. Seveda se imamo pred vsakokratnim globokim obdelovanjem prepričati o kakovosti spodnjih plasti, predno se odločimo za to delo. Pripetilo bi se namreč lahko, da bi si s tem več škodovali, nego koristili. Razločevati moramo med izmenjavo gornje plasti s spodnjo in med pomešanjem obeh v svrhu globokega razlaganja zemlje. Razumljivo je, da bo opustil globoko obdelovanje tam, kjer se nahaja v spodnjih plasteh prod ali pusta nerodovitna ilovica. Nasprotno pa bomo storili to

tam, kjer so spodnje plasti nastale po razkrojevanju ali vsled razpada prakamenja, kakor granita, živca, sljudovca i. dr. ali pa so bile naplavljene od zemlje, ki je na hranilnih snoveh bogata.

V globoko zrahljani prsti se bodo korenine rastlin bolje razvijale in zvale v globočino, kar bo imelo posledico, da bo tudi nadzemeljski del pridobil na obsegu in in rodil več sadu. Posebne važnosti je globoko obdelovanje v sušnih letinah. V takšnih slučajih so korenine v globočini pred sušo boljše zavarovane, medtem ko se v plitvi zemlji čestokrat posuše. Ta pojav smo opažali leta 1921 pri koruzi, pri kateri so se gornje korenine na prisojnih mestih popolnoma posušile. Vinska trta s svojimi dolgimi koreninami tudi v najhujši vročini ne ovene ker so njene korenine zasidrane globoko v globoko zrahljani (rigolani) zemlji, dočim so poljske rastline proti vročini bolj občutljive. Globoko obdelovanje zemlje je velike vrednosti zlasti v hribovitih, suhih in solčnih legah, ni pa priporočljivo v močvirnih, nizkih in zaprtih legah in težki zemlji. V težki zemlji bi korenine vsled pomanjkanja zraka začele gniti, ako bi prišle pregloboko v zemljo. V nižavah in težki zemlji je torej globoko obdelovanje lahko naravnost škodljivo, ako ne moremo zemlje dobro izsušiti (drenažirati).

Izmenjavo gornje zemeljske plasti s spodnjo bomo izvajali le v redkih slučajih in sicer tedaj, ako bi našli v bližnji globočini na dobro naplavljeno prst ali pa na sladko sprstenino. V vseh drugih slučajih pa ravnamo boljše, ako zemeljske plasti med seboj samo premešamo.

Kako naj začnemo z globokim obdelovanjem? Ako hočemo spraviti mnogo rodovitne plasti na površje, tedaj vzamemo najboljše dva pluga. V tem slučaju orjemo z drugim plugom v isti brazdi neposredno za prvim. Nova spodnja plast pride na ta način vrh stare gornje; pri prihodnjem oranju se prst obeh plasti med seboj pomeša. Ta način globokega obdelovanja priporočam le tam, kjer je spodnja plast na hranilnih snoveh bogata in v svojem razkroju tako daleč napredovala, da postanejo hranilne snovi rastlinam v najkrajšem času dostopne.

Ako pa najdemo zelo pusto spodnjo plast, tedaj bomo pri vsakem oranju le majhen del te plasti pomešali med gornjo. To bomo ponavljali večkrat in plug uravnali pri vsakem oranju malo globlje v zemljo. V par letih bomo imeli brez škode zelo rodovito obdelovalno plast, v kateri se bodo rastline tudi ob suši dobro razvijale. Imele bodo pa tudi obilo hrane, ker se bodo hranilne snovi pod vplivom zračnega kisika pretvarjale iz težke raztopne oblike v lahko raztopno obliko, v kateri jih drobne korenine v se vsrkavajo. Če bi pa s preglobokim oranjem spravili nenkrat preveč puste zemlje na površje, bi rastline v prvi dobi ne imele dovolj potrebne hrane in bi se lahko pripetilo, da bi si prvo žetev s tem poslabšali.

Z globokim obdelovanjem lahko ob enem zemljo tudi pognojimo; pri tem je paziti na to, da ne pride gnoj pregloboko, osobito v težki zemlji, kjer bi ostal brez učinka. Gnoj, spravljen pregloboko v zemljo ne more strohniti, ker primanjkuje zraka za to. Trošenje se vrši, kakor znano le pod vplivom zraka, mokrote in toplote.

Kdor ima željo po napredku in hoče izkoriščati svojo zemljo v največji meri, naj poskuša priti na opisani način do obilnejših dohodkov svojih oranč.

Ivan Stampar, oskrbnik graščine Ormož.

Davkoplačevalcem se morajo na zahtevo vračati davčne knjžice. Finančna delegacija v Ljubljani nam sporoča, da so davčni uradi zavezani davkoplačevalcem vračati na željo davčne knjžice proti plačilu 1 din. Ako bi davčni uradi ne ustregli zahtevam davkoplačevalcev, naj se posamezni primeri s konkretnimi podatki naznanijo finančni delegaciji.

Ljudska posojilnica v Celju (pri Belem volu) je zvišala obrestno mero za hranilne vloge s 1. julijem 1923 za: navande vloge na 6, proti mesečni odpovedi na 6 in pol, proti trimesečni odpovedi na 7, proti šestmesečni odpovedi na 7 in pol, proti enoletni odpovedi na 8 odstotkov.

Padanje živinskih cen. Na letošnjem margaretskem sejmu dne 13. t. m. v Zagrebu, ki slovi kot največji živinski sejem na Hrvaškem je pokazalo, kako naglo padajo cene goveje živine. V enem tednu so padle cene za več kakor 15 odstotkov. Živine je bilo prignano veliko število in to zelo mnogo prvovrstnih komadov. Plačevali so jih po 11 dinarjev, največ po 12,50 din. Cena je padla radi tega, ker je skoro popolnoma izostal izvoz v Italijo. Živina se izvažava večinoma samo v Avstrijo, ki pa vsled svoje slabe valute ne more plačevati zalo visokih cen in radi tega je morala cena živini pasti, ako so hoteli živinorejci sploh kaj prodati.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 13 konj, 8 bikov, 155 volov, 357 krav in 13 telet. Skupaj 546 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 10. 7. 1923 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 12,75—13,50, poldebili voli 12,00—12,50, plemenski voli 11,25—12,—, biki za klanje 8,75—10,50, glavne krave debele 12,00—13,75, plemenske krave 9,75 do 11,75, krave za klobasarje 7,75—9,50, molzne krave 9,50—12,50, mlada živina 11,75—13,75, teleta 15,00—15,75 Din žive teže.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 13. 7. 1923 se je pripeljalo 239 svinj in 3 koze, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov, komad 800—1100 kron, 7—9 tednov 1200—2000, 3—4 mesce 2300 do 3500, 5 do 7 mescev 4800—5200, 8—10 mescev 5400 do 5800, 1 leto 7500—10.000 kron. 1 kg žive teže 80—100, mrtve teže 115—120 kron.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I vrste 1 kg Din 23—24, II vrste 21—22, Meso od bikov, krav telic 18—20, Telečje meso I vrste 24—25, II vrste 23—24, svinjsko meso sveže 40 dinarjev.

Velik sejm za živino in kramerje se vrši dne 25. julija pri Sv. Urbanu pri Ptuj.

Zimni trg. Vsled ugodnega vremena v zadnjih dneh se pričakuje letos izvanredno dobra žetev pšenice. V ve, čini krajev je že požeta, samo, da še ni javljen rezultat žetve. V splošnem se sklepa, da bo kvaliteta dosegla 80 do 83 kg na hektoliter. Na oralu se je pridelala 12 do 18 stotov. Na trg se je pripeljalo zelo malo stare pšenice, ker je vse zaposleno pri žetvi. Staro pšenico se je prodajalo po 425—435 Din. Nove pšenice še ni bilo na trg. Pričakujejo jo okrog 20. t. m., ker se je žetev letos zakasnela vsled dežja v juniju. Ovsu cena raste, pri koruzi pa je stalna, ker še letošnja žetev ni sigurna. Ječmena in rži sploh ni bilo na trgu. Moko je prodajalo samo par manjših mlinov, dočim večji stoje ter čakajo na novo žito, katerega so ponekod že veliko pokupili.

Poročilo Hmeljarskega društva v Sloveniji o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Zatec, CSR, dne 13. 7. 1923. Celi teden je bila tropična vročina in suša. Stanje nasadov se je nepričakovano in neverjetno poslabšalo. Ušice so se v zgornjih delih in na mladih panogah rastline tako strašno pomnožile, da hmelj zastaja v rasti. Mnogo je hmeljarjev, kateri se pripravljajo že na tretje škropljenje — pa žalibog, že je nastalo občutno pomanjkanje tobačnega ekstrakta. Tisoče kopi (60 komadov) hmeljske rastline usahuje in bodo brez pridelka. Če pa bodo ostali lepi nasadi, kateri so bili 2 do 3 krat škropljeni, ostali ohranjeni, pokazalo se bode v prihodnjih 14 dneh.

Ves položaj je jako kritičen, ker so tudi krepki, zgodaj obrezani nasadi ogroženi, pozno obrezane pa uničuje vročina. Da se grožnja katastrofa ustavi, moralo bi takoj začeti deževati; dnevi bi morali biti topli, pa ne vroči, noči pa tudi tople. Že danes je gotova resnica, da bode letošnja množina tudi pri najugodnejšem vremenu veliko manjša od lanske. Razpoloženje na trgu je zelo živahno in cene rastejo od ure do ure. Danes se plačuje od 2000—2050 č. K za 50 kg (ali 464 j. K za 1 kg). Hmelj iz leta 1921 pa po 1000—1700 č. K za 50 kg (ali 387 j. K. za 1 kg). Hmelj starejših letnikov pa po 600—900 č. K za 50 kg (ali 205 j. K za 1 kg). Savez hmelj. društev Zatec.

XII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Zatec, Sav. dolina 15. 7. 1923. Vsled najlepšega poletnega vremena so se hmeljski nasadi zadnjih 14 dni precej popravili. Vremenska razlika koncem meseca junija je povzročila, da rumenevajo spodnji listi, ker je pa brezpomembno za letino. Letos se rastlina prav počasli pripravlja na cvet in tudi golding je za 10 dni prepozno začel cveteti. Vsled tega se bo tudi obiranje vršilo pozneje, kot druga leta. Škoda povzročena po mrčesu, zlasti po hmeljski ušici, je neznatna. — društveno vodstvo.

Hmeljarsko društvo prosi svoje zaupnike, da vse hmeljarje resno sverijo pred predprodamo hmelja. V Zatecu, CSR ponujajo kupci hmeljarjem po 50 č. K, t. j. 580 j. K za 1 kg hmelja — pa zamanj!

Vrednost denarja: Ameriški dolar stane 93 do 94 dinarjev, 100 francoskih frankov stane 560—570 dinarjev. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1317 do 0.1327 dinarjev, za 100 čehoslovaških kron 280 in pol do 284 in pol dinarjev, za 100 nemških mark 0.04 do 0.0415 dinarjev in za 100 laških lir 407—410 dinarjev. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.20 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja padla za pet točk.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Srce se čuti mnogim Selničanom od žalosti potrto, ko gleda oko mimoderoko Dravo-morilko in ob enem mrtvaški oder nam nepozabnega naše ga bivšega gospoda kaplana Jankota Baznik. Ponesreče nec je bil med tukajšnjim ljudstvom vsestransko priljubljen. Pretresujoča vest, da je gospoda Jankota zadela strašna smrt utopljenja, je zvalila marsikateremu njegovih udanih grenke solze v oči. Najdejo pa se žalibog tudi drugi, katerim bije srce radosti in veselja nad grozno smrtjo g. Jankota. Gospoda bomo drugi Selničani ohranili v blagem spominu do veselega svidenja nad zvezdami.

Vurberg. Notica v «Gospodarju» o agrarni reformi in vurberski grajščini je gospode Nemce pri gezdarski upravi malo razburila, ker je grof Herberstein zdaj tukaj in pregleduje, kako mu gospodarijo zvesto udani Nemci. Na uho povemo: Le ne bojte se grofa, ker on je le navidezen prijatelj Slovencev, sicer bi nas ne dražil z nemškimi uradniki, katerih na čeških grajščinah ne marajo. Škoda za nagrado, ki jo je dobil dopisnik «Domovine», ki vas je tako smešno zagovarjal. Kakšen ptič je nemški ravnatelj Gumpert, vedo najbolj viničarji, župan in predsedniki agrarnih odborov. On ljubi mastno plačo, ki mu jo pridelava v potu svojega obraza slovenski viničar, sicer pa ne kaže niti trohice dobrohotnosti napram Slovincem. Velik pritisk je prišel, ko so se pojavili agrarni odbori, bal se je strelcov, ki jih je slišal pred svojim stanovanjem v Ptuj, zato je dobil zvestega pomočnika Nemca, katerega so Slovenci na Kranjskem odslovili, a Čehoslovaki ga niso hoteli sprejeti. Lepo složno delujeta v slovenskem gozdu in čakata, da mine doba agrarne reforme. Če ljudem nočeta ustreči, jim pač rečeta, da je agrarna reforma kriva. Ali je tudi agrarna reforma kriva, da boljši ne plčata ubogega viničarja? Tukajšnji agrarni odbor je dosegel, da sta morala dati nekaj droblinic, sedaj pa mu očitata maloskrbnost. Drugič idite po dopisnika «Domovine» v pisarno pravnik grofovega v Ptuj. Kar on reče, to bolj drži, čeravno tam več stane kot doma. O priliki prvega javnega shoda bodemo ponovili resolucijo in pritožbo napram grajščinskim uradnikom, ne pozabite poslati zaupnika na zborovanje!